

Ovaj program financira Europska unija.

OVRŠNI SUSTAV

Učinkovito,
transparentno i
uravnoteženo
ispunjenje obveza

PROGRAM IPA 2010
Twinnig projekt
Poboljšanje sustava ovrhe u Republici Hrvatskoj

Što je ovrha - ovršni postupak?

Postupak radi prisilnog ostvarenja tražbina.

Tko su javni bilježnici?

Nositelji javnih ovlasti koji obavljaju poslove povjerene im zakonom.

Tko je ovrhovoditelj?

Osoba koja je pokrenula postupak radi ovrhe te osoba u čiju je korist taj postupak pokrenut po službenoj dužnosti (vjerovnik).

Tko su sudski ovršitelji?

Sudski službenici koji po nalogu suda neposredno poduzimaju pojedine radnje u ovršnom postupku.

Tko je ovršenik?

Osoba protiv koje se tražbina ostvaruje (dužnik).

Što je Financijska agencija (FINA)?

Pravna osoba koja provodi ovrhu prema odredbama Ovršnog zakona i zakona kojim se uređuje ovrha na novčanim sredstvima.

Što su sudovi?

Tijela državne vlasti koja sudbenu vlast obavljaju samostalno i neovisno u okviru djelokruga i nadležnosti određene zakonom.

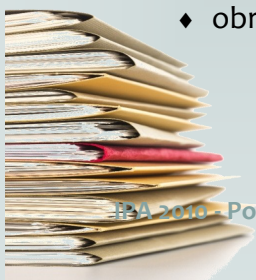
Na temelju kojih isprava ovrhovoditelj može predložiti ovrhu?

Na temelju ovršnih i vjerodostojnih isprava, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Koje isprave su vjerodostojne isprave?

Vjerodostojna isprave su:

- ◆ račun
- ◆ mjenica i ček s protestom i povratnim računima kad je to potrebno za zasnivanje tražbine
- ◆ javna isprava
- ◆ izvadak iz poslovnih knjiga
- ◆ po zakonu ovjerovljena privatna isprava
- ◆ isprava koja se po posebnim propisima smatra javnom ispravom
- ◆ obračun kamata.

Koje isprave su ovršne isprave?

Ovršne isprave su:

- ◆ sudska odluka (presuda, rješenje, platni nalog)
- ◆ sudska nagodba (nagodba sklopljena u postupku pred sudom)
- ◆ nagodba iz članka 186.a Zakona o parničnom postupku (nagodba sklopljena s Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske u povodu zahtjeva za mirno rješenje spora protiv Republike Hrvatske)
- ◆ odluka arbitražnog suda
- ◆ odluka donesena u upravnom postupku (rješenje, zaključak) i ovršna nagodba sklopljena u upravnom postupku ako glase na ispunjenje novčane obveze, ako zakonom nije drukčije određeno
- ◆ javnobilježnička odluka
- ◆ javnobilježnička isprava
- ◆ nagodba sklopljena u postupku pred sudovima časti pri komorama u Republici Hrvatskoj
- ◆ nagodba sklopljena u postupku mirenja u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje postupak mirenja
- ◆ druga isprava koja je zakonom određena kao ovršna isprava.

Tko i kako pokreće postupak?

Postupak pokreće ovrhovoditelj podnošenjem prijedloga i to:

- ◆ prijedlogom za ovrhu koji se podnosi sudu na temelju ovršne isprave (npr. pravomoćna sudska presuda)
- ◆ zahtjevom za izravnu naplatu koji se podnosi Financijskoj agenciji
- ◆ prijedlogom za ovrhu koji se podnosi javnom bilježniku na temelju vjerodostojne isprave (npr. računa).

Kome će ovrhovoditelj podnijeti prijedlog za ovrhu (sudu ili javnom bilježniku) ili zahtjev za izravnu naplatu (FINA-i), ovisi o vrsti isprave na temelju koje se pokreće ovrha i predmetu ovrhe.

Kada se prijedlog za ovrhu podnosi sudu, a kada javnom bilježniku?

Prijedlog za ovrhu podnosi se sudu kada ovrhovoditelj raspolaže ovršnom ispravom, a javnom bilježniku kada raspolaže vjerodostojnom ispravom.

Što ako ovršenik izbjegava primitak rješenja o ovrsi ili mu se iz drugih razloga dostava ne može obaviti?

Ako je ovršenik **pravna osoba ili obrtnik** kojemu se dostava ne može obaviti na adresi navedenoj u prijedlogu za ovrhu, sud će po službenoj dužnosti utvrditi adresu ovršenikovog sjedišta upisanu u odgovarajućem registru (sudskom ili obrtničkom) te pokušati dostavu na toj adresi.

Ako niti na toj adresi nije moguće obaviti dostavu, rješenje o ovrsi će se istaknuti na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova, a istekom osmog dana od dana objave, dostava se smatra obavljenom.

Fizičkoj osobi dostava se obavlja na adresi prebivališta u Republici Hrvatskoj prema podacima o prebivalištu koji će sud, odnosno javni bilježnik pribaviti iz evidencija Ministarstva unutarnjih poslova.

Ako dostava ne uspije na toj adresi dostava će se pokušati obaviti još jednom, u roku koji ne može biti kraći od 30 niti duži od 60 dana.

Ako se ni ta ponovljena dostava ne uspije obaviti, dostava će se obaviti isticanjem pismena koje je trebalo dostaviti na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova.

Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana isticanja pismena na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova.

Što može biti predmet ovrhe?

Predmet ovrhe su stvari i prava na kojima se po zakonu može provesti ovrha (nekretnine, pokretnine, tražbine, vrijednosni papiri, udjeli u trgovačkom društvu, i dr.).

Izbor predmeta ovrhe je na ovrhovoditelju.

Koliko predmeta ovrhe može biti obuhvaćeno ovrhom?

Ovrhovoditelj može predložiti jedan ili više predmeta ovrhe odmah ili naknadno, sve dok njegova tražbina ne bude namirena u cijelosti.

- ▶ U slučaju kada je predloženo više sredstava ili više predmeta ovrhe, sud će, na prijedlog ovršenika ograničiti ovrhu samo na neka od tih sredstava, odnosno predmeta, ako su dovoljni za ostvarenje ili osiguranje tražbine.

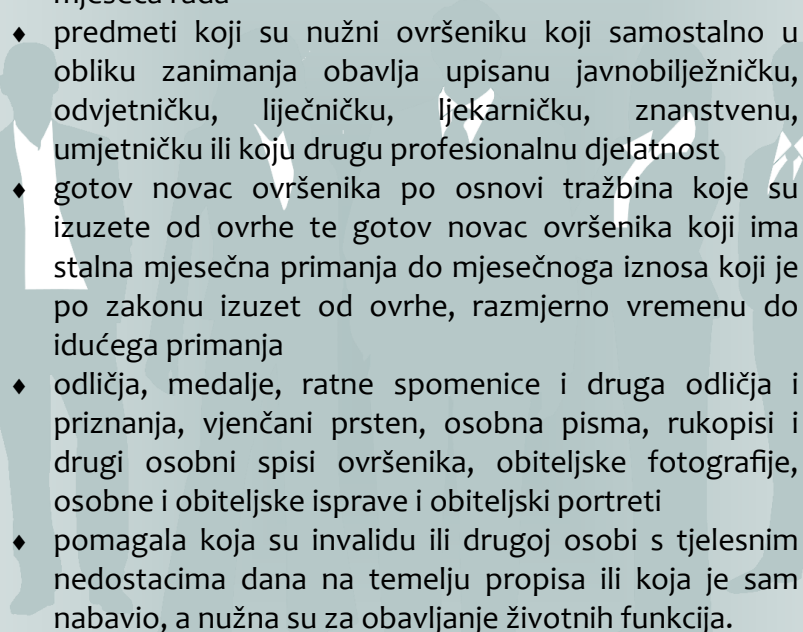

Na kojoj ovršenikovojoj imovini se ne može provesti ovrha?

Predmet ovrhe ne mogu biti:

- ◆ stvari izvan prometa, kao ni druge stvari za koje je to posebnim zakonom određeno.
- ◆ tražbine po osnovi poreza i drugih pristojbi
- ◆ objekti, oružje i oprema namijenjeni obrani
- ◆ poljoprivredno zemljište i gospodarske zgrade poljodjelca u opsegu potrebnom za njegovo uzdržavanje i uzdržavanje članova njegove uže obitelji te drugih osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati
- ◆ nekretnine za koje je posebnim zakonom određeno da se na njima ne može provesti ovrha, i to u opsegu propisanim tim zakonom
- ◆ odjeća, obuća, rublje i drugi predmeti osobne uporabe, posteljne stvari, posuđe, namještaj, štednjak, hladnjak, stroj za pranje rublja i druge stvari koje služe za zadovoljenje potreba domaćinstva ako su nužni ovršeniku i članovima njegova domaćinstva s obzirom na uobičajene uvjete života svoje društvene okoline
- ◆ hrana i ogrjev za potrebe ovršenika i članova njegova domaćinstva za šest mjeseci
- ◆ radna i rasplodna stoka, poljoprivredni strojevi i druga oruđa za rad koji su ovršeniku poljodjelcu nužni za održavanje poljoprivrednoga gospodarstva u mjeri u kojoj je to nužno za njegovo uzdržavanje i za uzdržavanje članova njegova obiteljskoga domaćinstva, te sjeme za uporabu na tomu gospodarstvu i hrana za stoku za četiri mjeseca

-
- ◆ alat, strojevi i drugi predmeti koji su ovršeniku obrtniku ili trgovcu pojedincu nužni za obavljanje njegove upisane djelatnosti, te sirovine i pogonsko gorivo za tri mjeseca rada
 - ◆ predmeti koji su nužni ovršeniku koji samostalno u obliku zanimanja obavlja upisanu javnobilježničku, odvjetničku, liječničku, ljekarničku, znanstvenu, umjetničku ili koju drugu profesionalnu djelatnost
 - ◆ gotov novac ovršenika po osnovi tražbina koje su izuzete od ovrhe te gotov novac ovršenika koji ima stalna mjesečna primanja do mjesečnoga iznosa koji je po zakonu izuzet od ovrhe, razmjerno vremenu do idućega primanja
 - ◆ odličja, medalje, ratne spomenice i druga odličja i priznanja, vjenčani prsten, osobna pisma, rukopisi i drugi osobni spisi ovršenika, obiteljske fotografije, osobne i obiteljske isprave i obiteljski portreti
 - ◆ pomagala koja su invalidu ili drugoj osobi s tjelesnim nedostacima dana na temelju propisa ili koja je sam nabavio, a nužna su za obavljanje životnih funkcija.

Od ovrhe je izuzet iznos od $\frac{2}{3}$ prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj ili $\frac{2}{3}$ iznosa plaće ako je plaća manja od prosječne neto plaće, osim ako je riječ o tražbini s osnova uzdržavanja, kada se ovršenikova tražbina može plijeniti do $\frac{1}{2}$ njene visine, a ne može se provesti na primanjima s osnove zakonskog uzdržavanja, invalidskog osiguranja, socijalne pomoći, dječjeg doplatka, nezaposlenosti i drugo.

Kako se otvara poseban račun?

Poseban (zaštićen) račun otvara se kada ovršenik obavijesti FINA-u da se ovrha provodi na njegovim primanjima koja su izuzeta od ovrhe ili na kojima je ovrha ograničena.

Ovršenik u poslovnica FINA-e ispunjava obrazac, FINA odmah obavještava banku, banka otvara poseban račun, a FINA o tome obavještava uplatitelja primanja.

Što su sredstva ovrhe?

To su radnje s kojima se ostvaruje ovrhovoditeljeva tražbina.

Kako se provodi ovrha na ovršenikovo plaći?

Ovrha na plaći provodi se dostavom rješenja o ovrsi ovršenikovom poslodavcu koji ovršeniku ne isplaćuje plaću na račun kod banke da novčani iznos za koji je određena ovrha ustegne od njegove plaće i isplati odnosno isplaćuje ga ovrhovoditelju, sukladno rješenju o ovrsi.

Kako se provodi ovrha na nekretnini?

Ovrha na nekretnini provodi se:

- ◆ zabilježbom ovrhe u zemljišnoj knjizi
- ◆ utvrđenjem vrijednosti nekretnine
- ◆ prodajom nekretnine i
- ◆ namirenjem ovrhovoditelja iz iznosa dobivenoga prodajom.

Kako se utvrđuje vrijednost nekretnine?

Vrijednost nekretnine sud utvrđuje po slobodnoj ocjeni na temelju obrazloženog nalaza i mišljenja ovlaštenog sudskog vještaka ili procjenitelja, izrađenog primjenom posebnog propisa odmah na ročištu i nakon što je omogućio strankama, založnim vjerovnicima, sudionicima u postupku i osobama koje imaju pravo prvokupa da se o procjeni izjasne.

Tko i kako provodi prodaju nekretnine?

Prodaju nekretnine elektroničkom javnom dražbom provodi FINA putem svojim mrežnih stranica, a na temelju zahtjeva za prodaju koji joj dostavlja sud. Od objavljivanja poziva na sudjelovanje u elektroničkoj dražbi do početka prikupljanja ponuda mora proteći najmanje 60 dana. Prikupljanje ponuda traje deset radnih dana. Ako se ni na drugoj elektroničkoj javnoj dražbi ne prikupi nijedna valjana ponuda, FINA će o tome obavijestiti sud koji u tom slučaju obustavlja ovrhu.

Može li se provoditi ovrha na nekretnini u kojoj ovršenik živi?

Da, kao i na svim ostalim nekretninama u ovršenikovom vlasništvu. Ako je na nekretnini uspostavljeno suvlasništvo (idealni suvlasnički dio nekretnine), taj dio nekretnine može biti samostalan predmet ovrhe.

Može li se odgoditi ovrha na nekretnini koja je jedina nekretnina u vlasništvu ovršenika?

Ovršenik može u roku od osam dana od dana dostave rješenja o ovrsi na nekretnini u kojoj stanuje i koja je nužna za zadovoljenje njegovih osnovnih stambenih potreba i osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati predložiti sudu odgodu ovrhe. Ovršenik je uz prijedlog dužan priložiti dokaz o postojanju svog imovinskog, odnosno materijalnog prava čijom će raspoložbom u cijelosti namiriti tražbinu ovrhovoditelja

Može li ovršenik nastaviti koristiti prodanu nekretninu?

Prodajom nekretnine ovršenik gubi pravo posjeda nekretnine i dužan ju je predati kupcu odmah nakon dostave zaključka o predaji nekretnine kupcu, ako zakonom ili u sporazumu s kupcem nije drukčije određeno. Ako prodana nekretnina predstavlja nekretninu u kojoj ovršenik stanuje i koja je nužna za zadovoljenje osnovnih stambenih potreba ovršenika i osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati, ovršenik ima pravo korištenja nekretnine kao najmoprimac godinu dana od dana donošenja zaključka o predaji nekretnine.

Kako se provodi ovrha na pokretninama?

Ovrha na pokretninama provodi se njihovom zapljenom, procjenom, oduzimanjem od ovršenika i povjeravanjem na čuvanje ovrhovoditelju, trećoj osobi ili javnom komisionaru, njihovom prodajom, namirenjem ovrhovoditelja iz iznosa dobivenog prodajom. Pokretnine se prodaju na javnoj dražbi ili neposrednom pogodbom, a njihova prodaja se može povjeriti i javnom komisionaru ovlaštenom za prodaju pokretnina.

Tko i kako provodi ovrhu na novčanim sredstvima po računu?

Ovrhu na novčanim sredstvima po računu provodi FINA na temelju zaprimljenih osnova za plaćanje i ispravno popunjenog propisanog obrasca zahtjeva u skladu s odredbama Ovršnog zakona. Po zaprimanju osnove za plaćanje, FINA daje naloge bankama za izvršavanje osnova za plaćanje prema osobnom identifikacijskom broju ovršenika, bez njegove suglasnosti.

Koji su pravni lijekovi na raspolaganju strankama protiv rješenja o ovrsi?

Ovršenik ima pravo na žalbu protiv sudskog rješenja o ovrsi na temelju ovršne isprave, odnosno prigovor protiv javnobilježničkog rješenja na temelju vjerodostojne isprave.

Da li žalba odnosno prigovor odgađa provedbu ovrhe?

Pravodobna i dopuštena žalba ne odgađa provedbu ovrhe, ako zakonom nije drukčije određeno.

Pravodobni, obrazloženi i dopušteni prigovor protiv javnobilježničkog rješenja na temelju vjerodostojne isprave odgađa provedbu ovrhe te se postupak nastavlja pred sudom. Ako prigovor nije obrazložen sud će ga odbaciti kao nepotpun, ne pozivajući ovršenika da ga dopuni ili ispravi.

Kojem javnom bilježniku se podnosi prijedlog za ovrhu na temelju ovršne isprave?

Prijedlog za ovrhu podnosi se prema ovrhovoditeljevom izboru kojem od javnih bilježnika čije sjedište je u jedinici područne (regionalne) samouprave prebivališta ili sjedišta ovršenika.

Kakav je postupak javnog bilježnika nakon primitka prigovora protiv rješenja o ovrsi?

Nakon primitka prigovora protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave javni bilježnik će cjelokupni spis dostaviti sudu, kojim će odlučiti o prigovoru.

Ako je prigovor pravodoban, dopušteni obrazložen, sud će rješenje o ovrsi staviti izvan snage u dijelu kojim je određena ovrha i ukinuti provedene radnje, a postupak nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnog naloga, odnosno, nastaviti postupati kao da je pokrenut parnični postupak u kojem će stranke moći iznositi svoje tvrdnje i predlagati dokaze.

Ako prigovor nije pravodoban, dopušteni ili obrazložen, sud će ga odbaciti.

Kojim redosljedom se namiruje više ovrhovoditelja na istom predmetu ovrhe?

Više ovrhovoditelja koji ostvaruju svoje novčane tražbine prema istom ovršeniku i na istom predmetu ovrhe namiruju se onim redom kojim su stekli pravo da se iz toga predmeta namire, ako zakonom nije drukčije određeno.

Što ako je tražbina u zastari?

Zastara tražbine nastupa u razdoblju koje je propisano zakonom. Sud ne pazi na zastaru po službenoj dužnosti već je potrebno da ovršenik tijekom postupka istakne prigovor zastare. Ako ovršenik ne istakne prigovor zastare, ovrha će se provesti.

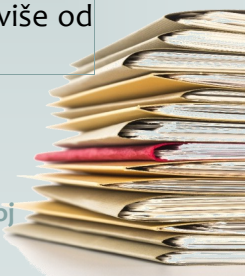
Sudske pristojbe?

U ovršnom postupku plaćaju se sudske pristojbe čija visina se određuje prema vrijednosti tražbine koja se prisilno ostvaruje.

Za prijedlog za ovrhu i rješenje o ovrsi plaća se pola pristojbe, a za žalbu ili prigovor protiv rješenja o ovrsi cijela pristojba koja se računa prema sljedećoj tablici.

iznad	do kuna	kuna
0,00	3.000,00	100,00
3.000,00	6.000,00	200,00
6.000,00	9.000,00	300,00
9.000,00	12.000,00	400,00
12.000,00	15.000,00	500,00

Preko 15.000,00 kuna plaća se pristojba u iznosu od 500,00 kuna i još 1% na razliku iznad 15.000,00 kuna, ali ne više od 5.000,00 kuna.

Koliko iznosi javnobilježnička nagrada u ovršnom postupku?

Za radnje javnog bilježnika u vezi zaprimanja prijedloga za ovrhu, izdavanja rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave ili prosljeđivanja prijedloga nadležnom sudu radi donošenja odluke i dostavljanja rješenja strankama ovisno o visini postavljenog zahtjeva, pripada javnobilježnička nagrada u jedinstvenom iznosu:

iznad	do kuna	visina nagrade javnog bilježnika
0,00	3.000,00	80,00 kuna
3.000,00	6.000,00	160,00 kuna
6.000,00	9.000,00	250,00 kuna
9.000,00	12.000,00	330,00 kuna
12.000,00	15.000,00	400,00 kuna

Preko 15.000,00 kuna plaća se javnobilježnička nagrada u iznosu od 500,00 kuna i još 1% na razliku iznad 15.000,00 kuna, ali ne više od 5.000,00 kuna.

Za izdavanje potvrde ovršnosti na rješenje javnom bilježniku pripada javnobilježnička nagrada u iznosu od 30,00 kn.

Koji su ostali troškovi ovršnog postupka?

Ostali troškovi ovršnog postupka ovise o vrsti ovrhe koja se provodi, odnosno predmetima i sredstvima ovrhe. Primjerice kod ovrhe na pokretninama, ovrhovoditelj mora prethodno platiti trošak izlaska sudskog ovršitelja radi pljenidbe pokretnina ovršenika.

Troškove postupka u svezi s određivanjem i provedbom ovrhe prethodno snosi ovrhovoditelj, a ovršenik je dužan ovrhovoditelju naknaditi troškove koji su bili potrebni za ovrhu ili osiguranje, o čemu odlučuje sud.

Što su to predvidivi troškovi postupka?

Ovrhovoditelj može već u ovršnom prijedlogu zatražiti da se, radi naplate predvidivih troškova postupka, odredi ovrha protiv ovršenika, u kojem slučaju je dužan posebno navesti za koje nastale troškove zahtijeva naknadu i njihov ukupni obračun te za koje predvidive troškove zahtijeva određivanje ovrhe i njihov ukupni obračun.

Što ako ovrhovoditelj prethodno ne plati troškove ovršnog postupka?

Ovrha se obustavlja ako se bez tog predujma ovrha ne može provesti. Ako ne budu predujmljeni troškovi o kojima ovisi poduzimanje neke radnje o kojoj ne ovisi provedba ovrhe, ta se radnja neće provesti.

Što ako ovršenik nema imovine na kojoj bi se mogla provesti ovrha?

Ovrha se obustavlja, ali ovrhovoditelj može ponovo podnijeti prijedlog za ovrhu ako naknadno nađe imovinu na kojoj bi se ovrha mogla provesti.

Kako se ovrha dovršava?

Ovršni postupak dovršava se namirenjem ovrhovoditeljeve tražbine u cijelosti ili obustavom ovrhe.

Više informacija o ovrsi na stranicama
Ministarstva pravosuđa:
<https://pravosudje.gov.hr/ovrha/6185>

IPA 2010 - Poboljšanje sustava ovrhe u Republici Hrvatskoj

Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske

Ulica grada Vukovara 49
10 000 Zagreb

Tel: +385 1 371 40 00

Fax: +385 1 371 45 39

<https://pravosudje.gov.hr/>

Ovaj program zajednički provode Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske, Ministarstvo pravosuđa Kraljevine Španjolske i Ministarstvo javne uprave i pravosuđa Republike Mađarske.

Ova publikacija je izrađena uz potporu Europske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost twinning projekta i ni na koji način se ne može smatrati da odražava stavove Europske unije.

Ovaj program financira Europska unija.